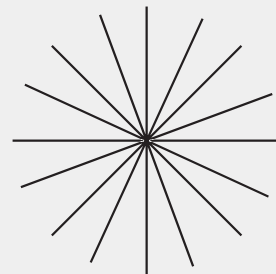

Til den som underviser

Kirkens influensere manus

Slide:

Hva som skal sies:

Del 1

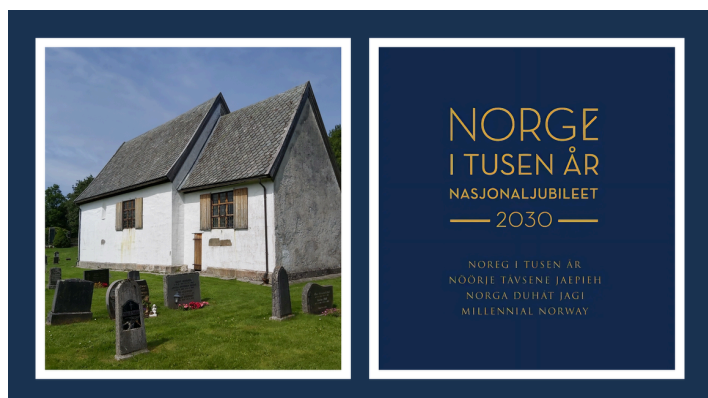
Introdusere seg selv.

Hei, jeg heter ... og kommer fra ...

Hva er det å være en «influenser»?
(forslag til refleksjonsspørsmål)

- Hva betyr ordet? Å påvirke ...
- Er påvirkning positivt eller negativt?
- Hvem/hva blir vi påvirket av?

Det å bli påvirket av andre er ikke noe nytt. I 2030 skal vi feire at det er 1000 år siden Norge ble et land. Helt fra starten av har kirken vært med og påvirket mennesker og hvordan vi lever i Norge.

I dag skal vi bli kjent med fire historiske personer som vi har kalt «kirkens influensere».

Men aller først skal dere få møte noen dere kanskje har sett før!?

KORT INTROFILM MED OSKAR OG JOSEFINE

KLIKK TO GANGER FOR Å SPILLE AV

- Husker dere disse to?

- Da begynner vi! Og vi starter her:

Noen av dere som ser hvor dette er?

Noen som har vært i Trondheim?

NIDAROSDOMEN

KLIKK TO GANGER FOR Å SPILLE AV

I Trondheim finner vi denne kirken. Nidarosdomen er Norges nasjonalhelligdom. I det som kalles vestveggen, blant 75 andre skulpturer, finner vi ham som denne katedralen er bygget til ære for.

Mannen het Olav Haraldsson. Han ble senere kalt for Olav den hellige.

Som dere ser, holder han både en øks og en kule med et kors på, og det er en viktig detalj som sier noe om ham. Bare hør her:

FILM OM OLAV DEN HELLIGE

KLIKK TO GANGER FOR Å SPILLE AV

**OLAV
HARALDSSON**
[995 – 1030]

Dette var historien om Olav den hellige. Vi vet jo ikke hvordan han egentlig så ut, selv om det finnes mange malerier og skulpturer av ham - både som kriger og som helgen. Men vi tenkte vi ville lage vårt eget bilde av Olav ved hjelp av kunstig intelligens. Det ble sånn her:

KI-bilde av Olav

(forslag til refleksjoner)

- Hva synes dere om det?
- Synes dere han ser snill eller slem ut? Helt eller skurk?

Olav reiste over hele landet, og kom blant annet hit, til Moster, eller Mosterhavn. (sånn ser det ut her i dag)

KRISTENRETTE

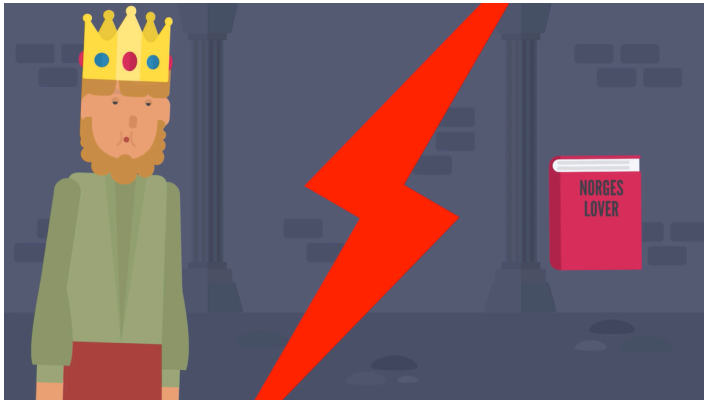
Og det var her Olav den hellige opprettet det som kalles kristenretten.

I Mosterhavn er det satt opp dette kjempestore korset til minne om akkurat det.

Men det med kristenretten kan være litt vanskelig å forstå, så jeg skal prøve å forklare det litt tydeligere:

Før kristenretten var det sånn at den som hadde makten, f.eks. kongen, bestemte hva som var rett og galt. Men med kristenretten så kom Gud inn i bildet. Kongen var ikke på toppen lengre, og det ble et skille mellom makt og rett.

Sånn:

Gud var over både kongen og loven, og loven skulle gjelde likt for alle.

Det var starten på det vi kaller rettsstaten Norge, med lover og rettigheter som gjelder for alle!

På den tiden var det vanlig å sette nyfødte barn man ikke ønsket ut i skogen for å dø. Dette ble forbudt i loven til Olav den hellige! Det var jo veldig bra!

Men samtidig var det mange ting som ikke var bra. Når Olav den hellige innførte kristendommen i Norge, ga han ikke folk et valg. Han bestemte hva folk skulle tro på. Opp igjennom historien har det vært mange ledere i verden som har bestemt hva folk skal tro og hva de IKKE har lov til å tro på. I dag har vi religionsfrihet her i Norge. Det er en viktig menneskerettighet.

Snakk med læringspartner

- Hva synes dere det er viktig å få lov til å bestemme selv? Finn eksempler!

- Hvordan kan vi vise at vi respekterer andres valg?

Snakk med læringspartner i 2 minutter:

- Hva synes dere det er viktig å få lov til å bestemme selv? Finn eksempler!

- Og hvordan kan vi vise at vi respekterer andres valg?

(De som vil kan dele med klassen)

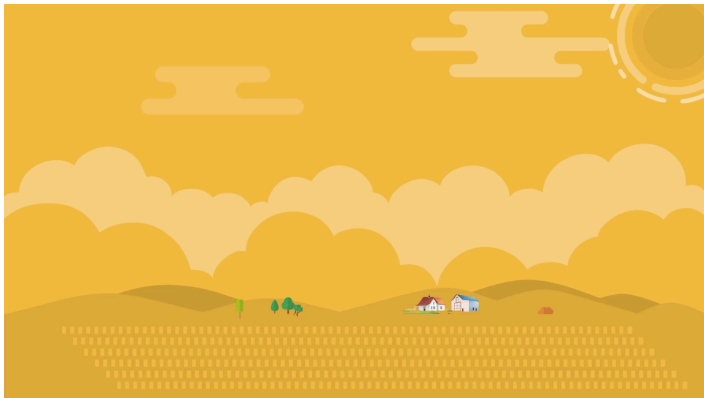
stæden for den hellige Skrift og andre gudelige ordentlig censurerede Bøger, Bonner, og Psalmer, at læse fremmede uapproberede ofte til fanatiske, locinianske, og andre grove Vildfarelser henfigtende Bøger, at giøre Bonner, som sigte til Forsægt imod sin Næste, og i sær imod det ordentlige Lære-Embedet, ligesom det var meere til Hinder for Christendom end til Nytte; Hvilken Uorden aabenbar vilde føde af sig fanatisk og Quækeriske Vildfarelser, ugrundet Indbildning om Inspiration samt aandelig Hofmod og Secterie, hvorunder Sathan, som forstiller sig under Lysens Engels Gestalt, fandt noa det handfæger, til manges, end ogsaa u-skyldige Siæles Forførelse og Forstyrrelse.

Art. 16.

Det skal fremdeles være aldeles forbuden, at nogen enten Mandfolk eller Qvinder aifte eller u-aifte, maa reyse omkræna

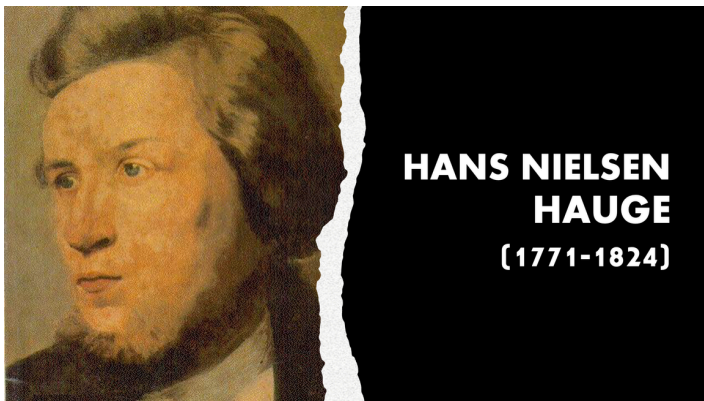
Nå skal vi hoppe 800 år fremover i tid til 1800-tallet! Sann som dette så skriften i bøker ut på 1800-tallet.

Da fantes en lov i Norge som sa at det var *bare* prester som hadde lov til å holde gudstjenester og religiøse møter. Han vi skal høre om nå, *likte ikke* den loven!

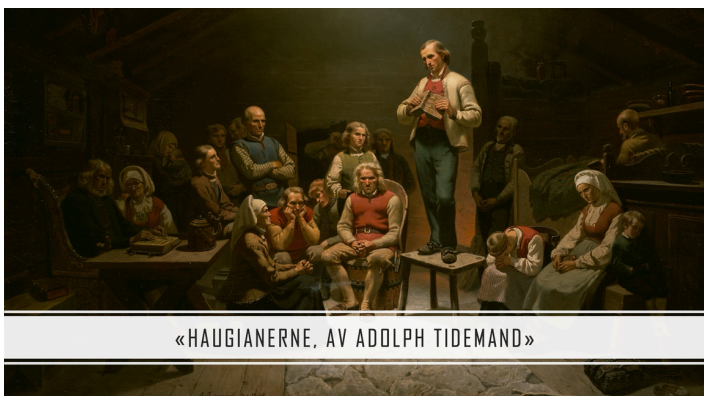
FILM OM HANS NILSEN HAUGE

KLIKK TO GANGER FOR Å SPILLE AV

Her er Hans! Det finnes ikke noe bilde av han heller, bare ett eneste malt portrett. Og det er dette ...

Men det finnes et annet kjent bilde som han også er med på.

«HAUGIANERNE, AV ADOLPH TIDEMAND»

Noen som har sett dette før? Bildet kalles «Haugianerne», og det viser Hans som holder møte hjemme i et hus. Altså det som var ulovlig, og som han havnet i fengsel for

HANS NIELSEN HAUGE PÅVIRKET

KRISTENDOM

POLITIKK

NÆRINGS LIV

LIKESTILLING

Hans var en skikkelig influenser!! Han påvirket ikke bare kristendommen, men han påvirket også politikk, næringsliv OG likestilling!

(forslag til refleksjoner)

- Hva betyr disse ordene: «kristendom», «politikk», «næringsliv» og «likestilling»?
- Hans satt i fengsel for det han trodde på. I dag kaller vi det for sivil ulydighet. En annen som ble satt i fengsel for noe han trodde på var Nelson Mandela. Han satt 27 år i fengsel fordi han protesterte mot raseskillepolitikken i Sør-Afrika!

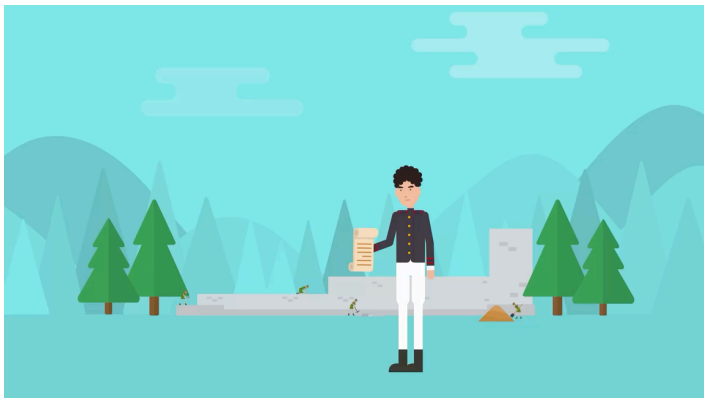
Snakk med læringspartner i 2 minutter:

- Er det noe som er så viktig for deg at du ville gjort det – selv om det var ulovlig og du risikerte fengsel?

(De som vil kan dele med klassen etterpå. Kort refleksjon rundt dette)

Dette er ei ung jente som levde på 1800-tallet. På den tiden var det strenge regler for hva jenter som henne kunne gjøre med livene sine. Hans Nilsen Hauge mente at hvis hun ville, så kunne hun bli leder når hun ble stor, på samme måte som gutter kunne. Men det var det ikke så mange andre som mente, så det tok det LANG tid før vi fikk like muligheter for jenter og gutter i Norge! Nå skal vi møte ei dame som var veldig modig, og som påvirket veldig mange jenter til å bli selvstendige!

FILM OM CATHINKA GULDBERG

KLIKK TO GANGER FOR Å SPILLE AV

Sånn så altså Cathinka ut! Fin uniform?

Her er hun blitt gammel og som dere ser har hun medaljer på brystet som hun fikk som takk fordi hun hadde gjort noe som var viktig for Norge.

Her er sykehuset hun startet, og der skulle alle behandles likt!

«MAN SKAL IKKE
FORAKTE NOEN, OM DE
ENN LIGGER I
RENNESTEINEN»

«Man skal ikke forakte noen, om de enn ligger i rennesteinen» sa Cathinka Guldborg.

(Forslag til refleksjoner)

- Hva betyr «forakte»?

- Hva betyr «å ligge i rennesteinen»?

- Kathinkas arbeid bygger på det vi kaller humansime – at vi mennesker har en verdi som ikke er basert på hva vi gjør og får til, men på at vi er mennesker!

Snakk med læringspartner

- Cathinka var en person som gjorde mange modige valg. Hva synes du var modig gjort?

Snakk med læringspartner i 2 minutter:

- Cathinka var en person som gjorde mange modige valg. Hva synes du var modig gjort?

(De som vil kan dele med klassen etterpå. Kort refleksjon rundt dette)

Cathinka har også inspirert tusenvis av kvinner til å bli sykepleiere, og på den måten fikk de jobb og slapp å være avhengig av finne seg en mann for å overleve. Nå skal vi møte en av disse sykepleierne:

FILM OM ANNIE SKAU BERNTSEN

KLIKK TO GANGER FOR Å SPILLE AV

Her er Annie! Sånn så hun ut da hun var ganske ung og reiste helt alene til Kina

Og her er hun i TV-showet som ble laget om henne.

Det lille sykehuset som Annie grunnla, er nå et stort moderne sykehus i Hong Kong.

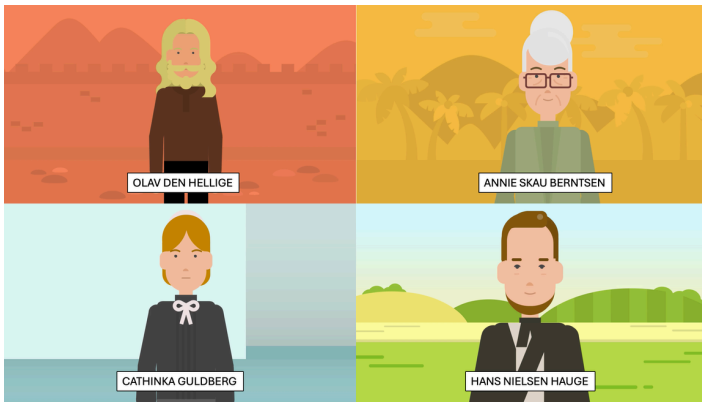
Annie påvirket mange i Norge til å bry oss om det som skjer andre steder i verden!

Snakk med læringspartner i 2 minutter:

- Hvordan kan vi gjøre verden til et bedre sted for alle?

(De som vil kan dele med klassen)

Disse fire er bare noen av alle kvinner og menn som har påvirket oss i Norge i 1000 år.

De var veldig forskjellige og levde i forskjellige tider, men alle prøvde på sin måte å gjøre verden til et bedre sted.

Hva med oss da?

Er vi med og påvirker andre? Har vi «følgere»?

Jeg tror det, og jeg tror at vi alle har noen som følger oss – om det så bare er en lillesøster eller lillebror.

(Gruppearbeid)

Tenk deg at du er en kjent influencer og du skal formidle et budskap du brenner for. Hvordan vil du gjøre det?

HVA VIL DERE KJEMPE FOR?

Alle mennesker
er født frie!

Like rettigheter
for alle!

Ytringsfrihet for alle!

Nei til
mobbing!

Bevar klimaet –
bevar fremtiden!

Utrydd
fattigdom!

Forskjeller er
bra!

Skole for alle!

Frihet til å elske
den en vil!

Be dem velge et av disse slagordene. Gi dem 10-15 minutter på å jobbe sammen med læringspartner om en av parolene.

Idéer til gruppearbeid:

- Gruppene bruker nettbrett til å lage et kort influenserinnlegg om ett punktene. Viser for resten av klassen

Alternativer uten digitale hjelpemidler:

- Gruppene lager en liten «live-influenser-post» om ett av punktene som de fremfører for resten av klassen

- Gruppene lager et «tablå», altså et slages levende bilde, som illustrerer ett av punktene.

Alle gruppene skal frem foran klassen og vise frem sitt tablå. Resten av klassen prøver å gjette hvilken parole de illustrerer.

Gruppene lager en plakat knyttet til ett av punktene som kan henges opp i skolen/klasserommet!